

DACIA

On. Biblioteca Palatului
Cultural
Arad
Jud. Arad.

2 Lei

Redacția și administrația:

Timișoara I.

Str. Lovinici No. 2

Telefon:

Redacția și administrația 12-66

Tipografia 14-69

Ziarul de afirmare românească al Tinutului Timis — Anare sub egida Astei Bănățene.

Sefredactor:
ROMULUS P. ROȘU

Abonamente: Anual 500 lei, pe 6 luni 300 lei. Pentru
țărani, preoți și învățători 300 lei.
Pentru întreprinderi 2000 lei.

Director administrativ:
Dr. NICOLAE ILIEȘIU

Guvernul Frontului Renașterii Naționale

Noul președinte de consiliu:

d. C. Argetoianu

consilier regal

Lista completă a noului cabinet român

După tragicul eveniment dela
21 Septembrie, țara reculeasă
își continuă treaba constructivă
rânduită și disciplinată în orga-
nizația politică națională

După interimatul de o săptămână, țara își are noul său guvern.

Durerea pe care am încercat-o prin pierderea fostului președinte de consiliu, Armand Călinescu, ne-a turburat sufletele, dar nevoile și multele probleme ce se ivesc în fiecare zi au determinat măsuri urgente și radicale, pentru că în fața evenimentelor externe România trebuie să prezinte o atitudine clară și o voință hotărâtă pentru a tăia din rădăcini pofa acestora cari au scontat slăbiciunea noastră și eventualele defecțiuni interne.

M. S. Regele Carol II, veghiind la liniștea și siguranța țării, a încredințat conducerea ei d-lui Constantin Argetoianu, un bărbat de stat început, care în repetate rânduri a dat dovadă de pricepere și bunele sale intențiuni.

Noul guvern va continua politica Frontului Renașterii Naționale, care în afară s'a manifestat printr'o atitudine clară față de vecini, România ne având revendicări teritoriale față de nici unul, dar cu o voință hotărâtă de a apăra tot ce este al nostru.

În interior se va acorda atențiunea cuvenită intereselor românești pentru a putea fi desăvârșită opera de redresare a țării.

În asemenea condițiuni, frânele stărilor ajungând pe mâini destoinice, dorim noului guvern ca să-și desăvârșească acțiunea de consolidare începută sub auspiciul destul de grave, dar care, prin voința noastră a tuturor, poate duce la propășire și la întărirea sentimentului de siguranță, atât de necesar în aceste vremuri excepționale.

„DACIA”

Demisia cabinetului general Gh. Argeșeanu

București, 30. — Membrii guvernului prezidat de d. general Gheorghe Argeșeanu s'au întrunit Joi la ora 19 la prezidenția consiliului de miniștri. D. general Argeșeanu, președintele consiliului de miniștri a anunțat membrilor guvernului că va prezenta Majestății Sale Regelui demisiunea întregului cabinet. A mulțumit pentru neobosită munca depusă în timpurile grele prin care toată lumea trece.

Dl. ministru Iamandi, în numele tuturor membrilor guvernului, a relevat că dl. general Argeșeanu a luat conducerea guvernului în împrejurări ce erau socotite turburi și a dus la bun sfârșit însărcinarea luată.

Dl. general Gh. Argeșeanu, președintele consiliului de miniștri a prezentat M. S. Regelui demisiunea întregului guvern.

Demisiunea a fost primită.

Constituirea noului guvern

Majestatea Sa Regele a însărcinat cu formarea guvernului pe d. CONSTANTIN ARGETOIANU, consilier regal, președinte al Senatului.

La ora 21 miniștrii au depus jurământul înaltea Majestății Sale Regelui, la Palatul Cotroceni.

După depunerea jurământului noului guvern, M. S. Regele într'o scurtă cuvântare a arătat că acest guvern este o continuare a regimului întronat acum un an și jumătate, urând tuturor spor la muncă.

LISTA CABINETULUI

d. Consilier regal, președinte al Senatului, CONSTANTIN ARGETOIANU, președinte al consiliului de miniștri;

d. Victor Slăvescu, ministru inzeștrării armatei;

d. V. Iamandi, ministru justiției;

d. ing. Ion Bujoiu, ministru industriei și comerțului;

d. Silviu Dragomir, ministru secretar de stat însărcinat cu conducerea minorităților;

d. Mihail (helmegeanu), ministru lucrărilor publice și comunicațiilor;

d. Mitiță Constantinescu, guvernator al Băncii Naționale, ministru finanțelor;

d. general-adjutant Paul Teodorescu, ministru aerului și marinei;

d. Mihail Kalea, ministru muncii;

d. medic general Dr. N. Marinescu, ministru sănătății și asistenței sociale;

d. Petre Andrei, ministru educației naționale;

d. Grigore Gafencu, ministru afacerilor străine;

d. Nicolae Zigro; ministru cultelor și artelor;

secretar de stat însărcinat cu ordinea publică;

d. general Ion Ilcus, ministru apărării naționale;

d. Alexandru Radian, ministru secretar de stat însărcinat cu propaganda;

d. Ottescu, ministru internelor;

d. G. C. Giureșcu, ministru secretar de stat însărcinat cu organizarea „Frontului Renașterii Naționale”;

d. Mihai Șerban, subsecretar de stat lângă ministerul agriculturii și domeniilor;

d. Mihai Măgureanu, subsecretar de stat pe lângă prezidenția consiliului de miniștri;

d. D. V. Toni, subsecretar de stat pe lângă ministerul educației naționale;

d. Ion Marin Sadoveanu, subsecretar de stat pe lângă ministerul cultelor și artelor;

d. general adjutant G. Mihail, subsecretar de stat pe lângă ministerul apărării naționale;

d. Victor Jinga, subsecretar de stat pe lângă ministerul economiei naționale;

d. Coriolan Băran, subsecretar de stat pe lângă ministerul internelor;

d. August Filip, subsecretar de stat pe lângă prezidenția consiliului de miniștri.

Superstiția

continuă să facă victime printre femeile credule

Timișoara, 30. — „Zică lumea orice, eu tot cred în farmece!” spune cântecul popular.

Și chiar așa și este. Justiția se ocupă zilnic de micile înșelăciuni comise de vrăjtoarele — țigance — cari pentru o modestă retribuție pun în mișcare forțele supranaturale.

Iată de pildă cazul femeii Maria Pon-gracz dela Caransebeș care, pentru a asigura bărbatului cu care trăia în concubinaj o pensie dela societatea „Mundus”, a cerut ajutorul țigăncii Iula, cunoscută ca vrăjitoare în toată regiunea. Pentru a răsplăti serviciile pe cari urma să le facă țiganca, femeia a luat din economiile tovarășului ei de viață, timp de doi ani, sume mai mari și mai mici, până la un total de 8500 lei.

Când bărbatul a băgat de seamă mizeria fondurilor de rezervă, a fost pus în mișcare aparatul justiției. Tribunalul a condamnat țiganca Iula la 2 luni închisoare și restituirea sumei. Curtea de Apel Secția IV-a hotărât altfel. O înșelăciune nu se poate continua timp de doi ani de zile, spune sentința. Victima e vinovată dacă n'a băgat de seamă că e păcălită. Deci țiganca a fost achitată de data aceasta.

Eri s'a judecat un alt proces de vrăjitorie. Tot lângă Caransebeș e originea faptelor. Două fete țărance, dorind vestirea lui Făt-Frumos în chipul unor flăcăi din... Vechiul Regat, au subvenționat țigance Ana Tinca cu câte 90 lei, câte „poale”, 2 ștergere, diverse alimente etc.

Părinții însă au băgat de seamă generozitatea fetelor lor și le-au tras la răspundere. Rezultatul, confirmat și de Curtea de Apel din Timișoara, a fost două luni închisoare pentru țigancă.

Dar fetele continuă să creadă în farmece...

S'a creiat un comandament militar al Capitalei

București, 30 (SIR.) — S'a creiat un comandament militar al Capitalei, echivalent cu un inspectorat general de armată.

Avionul englez internat în Islanda a zburat în Anglia

Copenhaga, 30 (Rador). — Ștefan: Avionul militar britanic internat în Islanda a eșuat azi supravegherea și, cu toate că, comandantul lui își dăduse cuvântul de onoare, și-a luat zborul cu întregul echipajiu plecând în Anglia.

Copenhaga, 30 (Rador). — Ministrul Danemarcei la Londra a protestat contra fugii aviatorilor militari englezi internați în Islanda, cari fuseseră nevoiți să aterizeze acolo din cauza ceții.

Toate regiunile Canadei vor fi reprezentate în d vizia care pleacă în Europa

Ottava, 30 (Rador). — Ministrul canadian al apărării naționale anunță că în divizia care va fi trimisă în Europa, vor fi reprezentate toate regiunile Canadei.

Rapoartele Institutului de Cercetări Sociale, asupra regiunii Almajului

Individualitatea geografică a regiunii. — Cercetările cadrului psihologic și manifestările vieții sociale din valea Almajului

Timișoara, 30. — La Institutul de Cercetări Sociale, regionala ținutului Timiș, continuă în fiecare zi depunerea rapoartelor asupra cercetărilor făcute în vara acestui an, în plasa model Bozovici (Almaj).

Ceace se observă în general, din primul moment, în această activitate a Institutului, este atmosfera științifică, de adevărat laborator de cercetări sociale, creată de aceste comunicări, care dovedesc o foarte migăloasă muncă și o adâncă pricepere a problemelor studiate.

Meritul, în primul rând, este desigur al d-lui dr. Cornel Groșoreanu, directorul Institutului, care a știut să adune în jurul d-sale elemente de necontestată valoare și a reușit în același timp să imprimă cercetărilor un ritm de muncă serioasă și o deplină obiectivitate în studierea problemelor.

Astfel, după comunicarea, uluitoare prin adevărurile expuse, a d-lui Ion Stoia-Udrea, din săptămâna trecută, au urmat în cursul acestei săptămâni, comunicările d-lor: prof. I. Stiniguță asupra cadrului geografic, prof. Nic. Ursu asupra cadrului psihologic și părintele Melentie Sora asupra cadrului religios al vieții sociale din Almaj.

RAPORTUL D-LUI PROF. I. STINGUȚĂ

Vorbind despre cadrul geografic al regiunii Almajului, d. prof. Stiniguță definește întâi noțiunea unității, sau individualității geografice, arătând că și Almajul este o atare individualitate geografică, formată de un bazin închis ermetic aproape din toate părțile de către munții Crainei, masivul Semenicului, Cracu Almajului și Pășuvu, străpuns doar de râul Nera, care adună în sine și apele celor câteva vălcele intrabasinale, de mai mică importanță.

Pentru a dovedi unitatea geografică, d-sa face mai întâi o expunere foarte documentată, ilustrată cu hărți și planuri în relief ale regiunii, asupra evoluției geologice a formelor de relief ale acestei regiuni, descriind în mod amănunțit felul și calitatea tuturor formațiilor, care au creiat caracterul de unitate geografică a Almajului.

Trecând apoi la raportul dintre om și cadrul geografic d-sa arată că așezările omenești, satele, s'au situat înșirate în formă de cunună chiar la buza muntelui, pe linia demarcațională între munte și vale. Desigur că vetrele de sat nu au avut o stabilitate deplină în cursul vremurilor, ci s'au mutat adesea, fie din cauze cosmologice, fie din cauze politice. Arată deasemenea deplina conștiință a oamenilor din această regiune despre unitatea geografică a pământului pe care-l locuiesc, precum și perfecta adaptare la mediul înconjurător, utilizând tot ceace pământul le poate pune la îndemână.

Raportorul a avut marea merit de a prezenta într-o formă frumoasă și atrăgătoare, un material de strictă specialitate științifică.

RAPORTUL D-LUI PROF. N. URSU

Trecând la cercetările cadrului psihologic, la studiarea manifestărilor sufletești a populației din regiunea Almajului, d. prof. Ursu arată mai întâi greutatea de a sesiza, de a prinde în obiectivul cercetătorului această latură a vieții sociale, care cuprinde un material extraordinar de vast, variat și în același timp

schimbător, fugind printre degete ca argintul viu. Dar care în același timp este un material de o extraordinară frumusețe.

D-sa arată mai întâi influența mediului geografic asupra psihiei populației, reușind să scoată în evidență și act o perfectă unitate regională a manifestărilor psihologice ale acestor locuitori.

Raportorul arată apoi, că s'a ocupat numai de cercetarea materialului folcloric muzical și literar, tot ceia ce ține de creația acestor genuri, celelalte laturi ale problemei rămânând în sarcina altor colegi. Cu toate acestea — spune raportorul — și acest material adunat, este cu mult prea vast pentru ca să-l fi putut prelucra în pripă și de aceea îl expune numai fragmentar în cadrele acestui raport cu caracter strict provizoriu.

D-sa constata o mare muzicalitate la această populație, atât sub aspect instrumental ca și vocal. Măgăreari corale, unele cu o vecime de 30—40 de ani, cântăre, mulțimea de cântăreți din mănăstiri în fiecare comună, marea bogăție de meșteșuguri, toate acestea dovedesc toată acea dragoste pentru această manifestare spirituală. Constată însă și în acest domeniu un regres, un continuu proces de slăbire, de dispariție a unor forme muzicale și folclorice de mare frumusețe și de mare interes pentru cercetătorii vieții sociale de aici.

D-sa a cules în total circa 200 melodii și anume: 78 jocuri, 47 bocete, 13 colinde, 4 păpăruși, 4 cântece de nuntă, 1 cântec de leagăn și alte 182 cântece diverse, doine și balade. În general toate melodiile și toate cântecele prezintă o mare varietate de forme, de modulații. Raportorul ilustrează cu exemple bine alese toate aceste genuri folclorice muzicale, analizând într-un mod științific forma și fondul lor.

Comunicarea a fost ascultată cu mult interes de auditori.

RAPORTUL PARINTELUI MELENTIE ȘORA

Tot în cadrul manifestărilor psihologice ale vieții sociale din regiunea Almajului, pr. M. Șora se ocupă de viața religioasă din această regiune.

D-sa constata o foarte mare religiozitate la această populație, o buna păstrare a vecnei credințe strămoșești, manifestată atât prin semne exterioare, troie, cruci, așezate la toate răspântiile, precum și prin o mare evlavie sufletească.

Desigur că, aceasta păstrare a credinței se datorează în mare parte și izolării geografice a regiunii, unde cu greu au putut pătrunde influențele straine, străicătoare de datini și tradiții. Tot religiozității atribuie d-sa și înaltul nivel de moralitate la care trăiește această populație.

În continuare raportorul vorbește pe larg despre obiceiurile cu caracter religios, unele păstrând încă elemente din vechi culturi păgâne, subliniază existența unor superstiții și datini cu fond magic, reușind astfel să dea o imagine completă și foarte frumoasă despre trăirea spirituală și religioasă din aceste locuri.

După terminarea comunicării d. dr. Cornel Groșoreanu a scos în evidență unele părți care trebuiesc dezvoltate, pentru complectarea cercetărilor făcute.

Radio

Sâmbătă, 30 Septembrie

RADIO ROMANIA, RADIO BUCUREȘTI ȘI RADIO EXPERIMENTAL. Ora 12.00 Cota Dunării și a barei Sulina; 12.03 Muzică variată (discuri). **RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI. 13 Ora; Sport;** 13.05 Concert de prânz. Orchestra Radio dirij. de Chopin; 14 Spectacole; Știri artistice; 14.15 Radio-jurnal; 14.30 Continuarea concertului Orchestrei Radio: Balet din opera „Căminul de Massenet; Uvertură la „Voevodul Negrilor” de Strauss; Suita 1-a Arleziana de Bizet; 15.10 Actualități. **RADIO ROMANIA. 18 Ora străjerilor „Ora literară și artistică”:** I. Proo: Gh. Paschia, Duhovnic, Străjii Țării: De vorbă cu străjerii, I. „Popa Tandu” ticlute radiofonice de D. Dămian, după nuvele de I. Slavici; 19 Ora Mersul vremii: 19.02 Țara: Sibiu de Alexandru Hodoc; 19.17 Concert de Corul Bis. ruse din Paris). **RADIO ROMANIA ȘI RADIO BUCUREȘTI. 20 Ora** Clasicului în cultura românească, de Prof. N. I. Herescu: 20.15 Muzică de pian de J. S. Bach (discuri): Allegro din „Concertul Italian” (pian: Wilhelm Kempff); Suita engleză în sol minor pentru pian (solist: Alex. Borowsky); 20.30 Quintet de mandolină: I. Gheorghiu, E. Petrescu, R. Jorowach, I. Cazacu și G. Cabiaglia; Meditație de I. Ovenberg; Dansatoarea Lotchen de Max Rhode; Printru chiparoși de Giacomo Puccini; Poloneză aranj. de Arthur Schnitzler; Flori Ci Prato-vali de G. Sartori; Peștele val spaniol de V. Billi; Privighetă, poezie aranjată de I. Fazlă; 21 Poșta Radio: 21.15 Dansuri de azi (discuri); 22 Radio-jurnal (I); Sport; 22.25 Muzică de dans pentru diferite instrumente (discuri); 2 Radio-jurnal (II); 23.15 Concert de noaptea al Orchestrei Victor Precescu, transmis din restaurantul „Continental”; 23.45 Jurnal

Duminică, 1 Octombrie

RADIO-ROMANIA, RADIO-BUCUREȘTI ȘI RADIO-EXPERIMENTAL. Ora 9.30 Ora religioasă. I. Căpota. II. Serviciul religios transmis dela Sf. Patriarhie; 12 Ora Cota Dunării și a barei Sulina; 12.03 Muzică variată (discuri); 13 Ora; Sport; 13.05 Concert de prânz. Orchestra Petrică Moțoi: Ți-am trimis Ileana trei tabe'n peștel-clou românesc de Tudorel Șortănescu; Dansuri românești; 13.45 Program oferit de Cas. Bényon; 14 Spectacole; Știri artistice; 14.10 Radio-jurnal; 14.30 Continuarea concertului Orchestrei Petrică Moțoi: Doine și Jocuri din Făgăraș și Sibiu; Spune-mi o vorbă dragă-tango de Aughel Midecu; Arbăut mări Niță-cântec românesc de Aughel Midecu; Vis de d'Amoroso (vioară: Petrică Moțoi); Cântece de dor și Of-cântec românesc de Ion Vasilescu; Jocuri din Ținuturile României Mari; 15 Vestii și știri agricole; 15.15—16.15 Ora satului organizată de Serviciul Social: I. Semnalul. II. Răgăciunea. III. Sanda-Mateiu: Săteanca, cântecul gospodăriei. IV. Taratul din Gorj: Cântece populare oltenești (voce: Linca Brălan). V. D. Dogaru: Gazeta Căminului Cultural. VI. Tarafu din Gorj: Cântece gorjenești (voce: Marița Fălcuș). VII. Cetire de Cartea Satului: „Între gospodine” de L. B. limon-Ciulei. VIII. Horă ca la Gorj. IX. Semnalul; 16.15 Uverturi și marșuri de opere și operete (discuri); 17.15—18.15 Ora „Muncă și voe Bună”: I. Prima cooperativă muncitorească din Anglia, de prof. Aurel Dumirescu. II. Trio muzical „Voe bună”. III. Din viața marilor descoperitori: Leonardo da Vinci. IV. Jurnalul muncitorilor; 18.15 Ora; Mersul vremii; 18.17 Muzică populară românească. Orchestra Lută la viață: Doine bănățene și ardeleni din Ardeal; 19 Cronica medicală; 19.15 Jazz „Hot” cond. de Alfred Thomas; 19.35 Sport; Rezultate tehnice; 20 Săptămâna, 20.15 Concert de seară. Orchestra Radio, dirij. de Alfred; 21.15 Muzică de dans. Orchestra „Luca-fărul”; voce: Liviu Șerban; 22 Radio-jurnal (I); Rezultatele sportive; 22.25 Continuarea concertului Orchestrei „Luca-fărul”: Prima steaslou de Rafaei; Honouții-trot de Warren; Dona mia Manolita-trot de Harvey (voce: Liviu Șerban); Un vals de Rose; Un foxtrot de Claplin; Când te cepe dragostea-foxtrot de Gershwin; În cearcă și mă ulă-tango de Tudorel Șortănescu (voce: Liviu Șerban); Trei fete arhibit de Manzatti (voce: Liviu Șerban); Vals din filmul Manuela de Washington; Primăvara-paso doble de Rampold; 23 Radio-jurnal (II); 23.15—24 Muzică districativă (discuri).

Mai estin ca oriunde

cu mâncări bune și băuturi veritabile veți putea trăi mulți ani....

bun, curat și estin se servește la Restaurantul

„BOLTA RECE” Prop Bădeantu Petre
Timișoara, Cetate Str. Vasile Alecsandri 3 Vis a vis de Banca Românească
Sprijiniți Comerțul Românesc

Spirit tânăr în magistratura noastră

Odinoară, după un avertat săvârșit la Camera Franceză unde a fost mai mult șomoc decât victime. Președintele rostise cu un calm teatral stergându-și funinginea depe mâncă:

„Domnilor deputați, ședința continuă!”

Cuvintele au rămas în istorie. Poate că nici nu fuseseră rostite decât pentru Istorie. Căci nu întotdeauna cuvintele dibaciu și cu prezența de spirit plătate, exprimă o situație, realitatea, istoricitatea adevărată a unui moment. Ci faptele!

Iar faptele, dovedesc îndestul că dincolo de durerea și de indignarea care a cuprins țara după nesăbuitul asasinat de săptămăna trecută, dincolo de severele măsuri de pază care au funcționat cu proptitudinea actelor reflexe ale organismului social; opera guvernului continuă pe toate planurile și pe aceeași linie a proprameilor constructive.

Fără sincopă. Fără abateri. Fără întărire. Și mai ales fără deșertăciunea risipelor de oratorie și de exclamații memorabile. Cu toată gravitatea suvenită. Cu toată reușgera.

Un drum dinainte hotărât, e cu neclintire urmat. Nu este aceasta iustrarea cea mai desăvârșită a calmului? A continuității? A solidarității cu opera și programul unui om căruia datoria, îndeplindu-și opera și programul?

În zilele de ieri, a apărut o importantă mișcare în magistratură din care capitoul cel mai însemnat e consacrat numirilor de supleanți, substituiți și ajutoari de judecători. Un nou contingent de tineri a fost înscris în lista, după o răbdurie selecție, în aparatul Justiției primar de sus până jos, ca oameni, principii, metodă, structură.

Într'un an și câteva luni, energicul ministru al Dreptății, d. Victor Iamandi, a izbucnit astfel în infățisire la un departament socotit de repaos și rutină, atât cât n'au săvârșit laolaltă tot; miniștrii de competențe politice și profesionale într'un sfert de veac, poate mai mult, poate de când există ministerul Justiției.

Specialiștii, în publicațiile respective, au subliniat cu o mai autorizată competență spiritul așezat al acestor reforme. Legi, regulamente, întocmiri, o bună distribuție și utilizare a personalului omenesc, o dinamică a instituțiilor sclerozate, ferestre deschise spre viața cea vie din biroul îmbăsciteor texte, jurisprudențe, precedente, mucedă tradiții.

Elementele de valoare, dar condamnate demoralizantelor înaintări la vechime; eminenții magistrați îngropați și uitați de regiunile fostelor partide unde triumfa nepotismul; oameni care lăncezeau în locuri ce nu erau ale lor, potrivite pregătirii și aptitudinilor; peste toți și toate, a trecut o mână riscolitoare, animatoare, energetică, înviorând cadrele, deșteptând aptitudinile ațipite și deprimate, dând înălțate meritului, prestigiuului, hărniciei. Și paralel cu acest generos duh inovator, înăturând fără cruțare, neînăpălecat, toate buruienile înțeleșite, toți paraziții carierei, toate elementele compromițăoare. Nu s'a stărpit oare așa, și ușor la magistraturii, de care nu cuteza nimeni să se atingă sub cuvânt că s'ar discreditat însăși instituția, dându-i în vileag credibilitatea? Căci cum mai important ar fi fost să ascunzi răul, decât să tămăduiești el!

Dar în toată această operă de primenire și înviorare, mai semnificativă de cât orice reformă, ni se pare grija stăruitoare în selecția tineretului care s'a pregătit pentru cariera magistraturii.

Namirile de ieri, însumează numai o parte în contingentele tinere care de un an și câteva luni, își găsesc cu un post pentru și câștiga existența, ci prima etapă a unei cariere.

Cariere magistraturii, comodă până mai pentru unii și rezervată în majoritate pentru plasarea tranzitorie a feciorilor și nepoților de înstăriți ai politicii — chiar în fața unei asemenea jămice concepții, a avut să se inobileze prin prezența unor elemente probe, distinse, vrednice, de o oică abnegație.

Excepțiile însă erau cuplăse de sistem. Cu o dărvă fermitate, actualul ministru al Justiției, d. Victor Iamandi a restituit departamentului Dreptății criteriile dreptății așezate.

Cine l-a surprins lucrând, târziu, după miezul nopții, adesea în zori cu lampa uitată aprinsă când bătea soarele dimineții în ferestre; cine cunoaște răbdarea cu care personal cercetează dosare, acte, diplome, drămluind însușirile și titlurile fiecărui candidat; cine mai cunoaște cât de puțin efect au scrisorele inevitabile de recomandare și cât de mai vărtos efect au lămuririle directe, sincere, spovăduitoare, scrisorile feciorului de preot, de învățător sau de țăran, care-și încredințează sufletul viitorului suprem șef ierarhic; — numai acela, s'ar putea pătrunde de cugetul care veghiaza astăzi la departamentul Dreptății.

Din obârșia dascălilor de sat, cași alți sfințici ai Regelui din acest guvern (este și asemenea amănunt de o deosebită semnificație), actualul ministru al Justiției, d. Victor Iamandi, cunoaște toate avatariile tănărului cărturar care porcede din satul său, năzuind, odată cu asigurarea mijloacelor de existență, să-și servească satul, clasa de origine, țara.

Ca atare, în criteriile de selecție, nu dintr'o rece judecată numai, ci și dintr'o omenească participare la procesul sufletesc al necunoscutului candidat din cine știe ce sat ardelean ori de aiurea, cu o deosebită grijă încă în spre cei care se infățisează singuri, având recomandare diploma, doctoratul, ordinea de clasificare, dorința de bine și de a servi țării, nu indispensabile oaze sfinte la Ierusalim.

Cu acest spirit transmis magistraturii, ca o transfuzie de sânge proaspăt arterial, s'a săvârșit un miracol de întinerire în lumea dreptății, care nu mai era a dreptății.

Iar lucrul se cuvenea spus, deși omul într'o aspră lepădare de sine, are oroare să-l audă spus și să-l vadă scris, socotind că-și îndeplinește în chipul cel mai firesc numai datoria cea mai firească și nimic altceva. (ROMANIA)

Gazetărie și Războiu

În o lume de incertitudine, când sursele se încovoară pe lizera gâurilor nepotabile, când minime trezări și cămăși și cu ură, în rîmul sângelui gata sa curgă, e atât de greu sa în gazetărie. Chemările datoriei transformă peanu în armă. Suntem deci cu toții, înainte de toate, soldați. Și nu e ușor a scrie, cu arma la picior, când gândurile se duc și se întorc de pe fronturi, — oboșite însângerate.

Cititorule, și d-ta ca și noi la fel. Decât, că d-ta ești deprins să-ți scriem zilnic un mesaj, să te conducem în întortochierile labirintului situației internaționale, să-ți indicăm un drum, să-ți întrezărim o speranță, să-ți creștem iluzii, adică, să te informăm, fie mintindu-te, fie spunându-ți adevărul.

Adevărul?! Il căutăm zilnic, mereu și cât de relativ e, când credem că l-am găsit.

Adevărul, îl bănuim doar și-l interpretăm. Dar, a interpreta, a trage concluzii, în nesiguranța fiecărei clipe, înseamnă, fără doar și poate, a greși.

Profetiile, părerile, sunt deamantate de cascada surprinderilor. Nimic, deci, n'are o valoare actuală.

În atari împrejurări, rolul nostru de gazetari ne depășește. Și e atât de greu să rămăi rațional, în o lume, ce pare a se complăce în afară de rațiune.

Ceeace îți scriem d-tale, cititorule, sunt îndurerate variații, pe aceeaș temă a păcii sau războiului. Între pace și războiu, gazetarul stă totatât de nedumirrit, ca și filosoful rătăcit între adevăr și minciună.

Cititorule, d-ta îl onorezi pe gazetari, cu bănuiala că știe totul, și-l învinovățești în acelaș timp de a nu-ți fi destăinuit aproape nimic. Decât, a cunoaște anumite lucruri, a fi la curent cu anu mite împrejurări, e departe de a însușa o totalitate, pe care, d-ta o aștepti să ti-o divulge.

Gazetarul, poate e singurul profesionist, care nu are secrete profesionale. Își impune doar, sau mai des, i-se impun, anumite reticente, cari în nici un caz, nu ascund cine știe ce conori de senzații. Se retac, voit, sau prin cenzu-

D. Alexandru Radian la ministerul propagandei

D. Al. Radian ministrul Propagandei

Evenimentele excepționale prin care trec de câțiva ani de zile toate țările de pe glob, au determinat diferite state ca, pe lângă departamentele existente și unele numai pentru timpuri de pace, să creeze și departamente de propagandă, a căror activitate e în strânsă legătură cu obiectivele de expansiune sau cu tendințele de defensivă ale statelor respective.

Menirea acestor departamente e dublă: pe plan intern, ele sunt chemate a coordona și a cristaliza în sensul intereselor superioare de stat informațiile în noianul cărora estăteșul neprevenit

ajunge foarte lesne la desorientare, devenind fără să bănuiască agentul de difuzare al unor opinii și tendințe potrivnice Patriei sale, iar pe plan internațional ele au menirea de a face ca străinătatea să știe că există o țară în numele căreia vorbește propaganda respectivă, că această țară are bunuri spirituale și materiale de cutare sau de natură, cari îi legitimează existența și pentru a căror apărare înțelege să lupte cu sabia în nevoie, sau are aspirații de cutare și de natură, pe cari vrea să le impună, la nevoie tot cu sabia.

Am putea spune că departamentele de propagandă au devenit unele dintre cele mai importante, de când Europa a început să se zbată în spasmiurile unor friguri despre cari încă nu se știe spre ce liman o vor duce. Importanța lor, în vremurile neclare de azi, nu se mai poate compara decât cu importanța departamentelor apărării naționale, sau a departamentelor economiei naționale.

Marșea Brităniei, care a avut timp îndelunga aerul că neglijează formidabila armă care a fost în mâinile d-lui Hitler, în ultimii ani, ministerul propagandei Reichului, și-a dat și ea seama, în cele din urmă, de importanța acestei arme, și a creat, recent, ministrul informațiilor, cu o activitate metodică și foarte asiduă, după cum poate judeca orice cititor de ziare.

România, care este și ea cuprinsă de îngrijorările de cari sunt cuprinse toate țările de pe continent și cele de peste mare, a avut, până ieri, un subsecretariat al propagandei. Activitatea acestui subsecretariat a fost fecundă în toate domeniile preocupărilor românești, pe plan intern ca și pe plan internațional. Cu începere dela 28 Septembrie a. c., România a ridicat și ea acest organism la rang de departament, cu conducerea cărui a fost încredințat d. Alexandru Radian.

Noul titular al departamentului propagandei a debutat în viața publică ca ziarist, păstrând cel mai strâns contact cu presa și atunci când i s'au încredințat însărcinări mai importante și mai înalte. În vremurile grele de azi, d-sa este în adevăr: The right man in the right place.

În subsidiar, putem arăta că Banatul salută o veche cunoștință în persoana noului titular al propagandei: d-sa a fost cel mai activ propagandist în Banat al actualului președinte de consiliu, d. C. Argetoianu, pe vremea când acesta se străduia să convîngă lumea de utilitatea conversiunii datorțiilor agricole, — pe cari d. C. Argetoianu le-a și fixat în lege, salvând țara, în acel timp, dînt' un greu impas.

D. Hitler a vizitat baza submarinelor germane

WILHELMSHAVEN, 30 (Rador). — Insoțit de amiralul Raeder, d. Hitler a vizitat Joi pe neașteptate, submarinele înapoiate în port, din expedițiile lor încoronate de succes. Führerul a mulțumit ofițerilor și marinarilor, dintre cari mulți sunt decorați cu Crucea de fier, pentru puterea lor admirabilă și le-a exprimat recunoștință. În cursul reuniunii camaraderesti care a urmat, membrii echipajilor submarinelor au făcut Führerului un raport asupra călătoriilor și activităților lor.

S'a încheiat pactul de asistență mutuală ruso-estonian

Pactul prevede și asistența militară în cazul unei amenințări sau al unui atac direct. — În schimb Estonia cedează Sovietelor mai multe insule pentru creșterea de baze maritime și aerodromuri

Rusia a devenit ca și Germania, o putere balică

Moscova, 30 (Rador). — Agenția „Tass” transmite: Intre 24—28 Septembrie au fost la Moscova negocierile între dd. Molotov și Selter, ministrul de externe al Estoniei, cu privire la încheierea unui pact de asistență mutuală și a unui acord comercial între URSS și Estonia. Conversațiile au dus la încheierea unui pact de asistență mutuală și a unui acord comercial.

Negocierile s'au dus în prezența a d-lor Stalin și Nycoian din partea Rusiei Sovietice și a d-lui Mutos, președintele Adunării Naționale, etc.

Pactul de asistență mutuală ruso-estonian are textul următor:

Președinția Sovietului Suprem al Rusiei Sovietice, pe deoparte și președinția republicii Estoniene, pe de altă parte, în scopul dezvoltării relațiilor amicale stabilite prin tratatul de pace dela 2 Februarie 1920 bazate pe existența ca stat independent și ingerință în afacerile interne ale celui alt stat. Considerând că tratatul de pace din 2 Februarie 1920 și pactul de neagresiune și rezolvarea pacifică a conflictelor din 4 Mai 1932, con-

tinuată să rămână o bază solidă a relațiilor și obligațiilor lor reciproce, este în interesul celor două părți contractante să definească condițiile exacte ale garanției relative la securitatea mutuală. Au socotit necesar să consimtă între ele la pactul următor de asistență mutuală:

Art. 1. Cele două părți contractante se angajează să-și dea mutual toată asistența cuprinsă fiind și asistența militară, în cazul când frontierele maritime ale părților contractante, din marea Baltică, sau când frontierele lor terestre, precum și bazele indicate în art. 3. ar fi obiectul unui atac direct sau al unei amenințări de atac peste teritoriul republicii Estoniei, din partea unei mari puteri europene, oricare?

Art. 2. Sovietele se angajează să dea ajutor armatei estoniene în condiții avantajoase în materie de armament și alte materiale de război.

Art. 3. Republica estoniei rezervă URSS dreptul de a întretine pe insulele estoniene Saabeemaa (Fsel), Hiitmaa (Daga) și orașul Paldiski (port la Balti-

ca) și bazele marinei militare și un număr de aerodromuri pentru aviație pe calea închirierii cu preț rezonabil. Plăseamentele exacte ale bazelor și aerodromurilor vor fi fixate și limitele vor fi precizate printr'un acord mutual. Pentru a putea apăra bazele maritime și aerodromurile, Sovietele au dreptul să întretină pe socoteala lor proprie, — în sectoarele desemnate bazelor și aerodromurilor — un număr strict de forțe militare, ale căror efective maxime vor fi determinate de contractanți, cari se angajează să nu participe nici o alianță și la nicio acțiune îndreptată în contra unuia din părțile contractante. Articolele 4—7 se ocupă de perfectarea acestor stipulațiuni.

Suedia urmărește cu atenție desfășurarea evenimentelor

Stockholm, 30 (Rador). — Negocierile din Moscova și semnarea pactului ruso-estonian constituie tema principală a presei suedeze de Vineri dimineața. „Stockholms Tidningen” își exprimă părerea față de felul cum a fost reglementată problema estoniană. S'a creat o situație cu totul nouă în marea Baltică și s'a făcut un pas însemnat pentru schimbarea completă a raporturilor de forțe în Europa Răsăriteană. Urmărite nu pot fi încă întrevazute. Rusia devine necontestat ca și Germania o putere Baltică, iar țările Baltice au intrat în sfera de interese a Rusiei. Suedia trebuie să urmărească cu atenție prefacerile rapide din jurul mării Baltice.

Bun sosit pentru un sol al artei, Ionel Teodoreanu

Metropola Banatului primește astăzi sol al literelor, pe admirabilul romancier al adolescenței, scriitorul Ionel Teodoreanu, care va destăinui „Cum a devenit Medelenii”, opera sa ce a avut un succes literar unic.

Cei cari au citit această carte de proză înflorită și sensibilă, cei cari au văzut numeroasele romane ale simpaticului scriitor moldovean, ce au frumusețea vitrinele librărilor în ultimii ani vor avea fericitul prilej să afle procesul de creație al „Medelenilor”, din frumusețea verbului înaripat al talentatului scriitor.

Deaceia, salutăm cu bucurie sosul lui Ionel Teodoreanu printre noi și mulțumim pentru ocazia de reconfortare spirituală ce ne-o oferă prin conținutul d-sale, pe care o așteptăm ca un regal de artă, cu însetare și nestăpânită emoție.

Cum vor călători pe concentrații care părăsesc în permisie

București, 30 (SIR). — Călătorii concentraților în permisie între 30 Septembrie și 30 Octombrie se va face pe bază de buletine de însoțire colective care se vor emite de stațiuni. Aceste buletine se vor acorda la rândul lor pe baza foilor de drum colective și pe cari va fi înscris numărul foilor de drum. În cazul când la însoțire, unii din oameni s'ar rătăci de grup, ei vor putea călători numai cu biletul de voie vizat de stațiune. Aceștia se vor legitima cu bilete de voie pe care să fie trecută unitatea emitentă.

ECONOMICE

Memoriul muncitorilor dela uzinele Ferdinand și Nadrag

Revindicări și doleanțe juste

Timișoara, 30. — În vederea aplanării în mod definitiv a unor vechi conflicte de muncă ale muncitorilor dela uzinele Ferdinand și Nadrag, breasla din care fac parte acești muncitori a redactat un memoriu, care conține 24 puncte: propuneri pentru încheierea unui contract colectiv de muncă, care să reguleze atât condițiile de muncă cât și pe cele de salarizare.

Memoriul se ocupă și de asigurarea muncitorilor cu articolele de alimente și îmbrăcăminte prin magazinul de consum, cu prețuri ieftine cari să fie stabilite odată pe an de către Direcțiunea Uzinelor și delegații muncitorilor spre a se exclude astfel orice tentativă de speculă etc.

La muncile în acord, se cere o majorare de remunerație cu 6% acolo unde media salariului este peste 150 lei la zi și de 8% acolo unde este sub 150 lei pe zi.

Munca suplimentară să fie retribuită cu un plus de 25%, iar în duminici și sărbători legale, plusul să fie de 50%.

Se mai cere ca Soc. să dea locuințe corespunzătoare pe seama muncitorilor, bucurându-se de o reducere de 10% din costul chiriei. Deasemenea, să se dea câte 18 m. de lemne de foc pe seama muncitorilor, socotite la prețul de 120 lei metrul.

Pentru ucenici ca și pentru muncitorii să se acorde concediile legale, iar condițiile de muncă și obligațiile muncitorilor să se stabilească printr'un regulament interior. În ce privește amenajările ce se vor aplica muncitorilor, acestea să fie folosite numai pentru scopuri sociale.

Să se acorde ajutoare familiare în caz de deces, conform legii contractelor colective de muncă, să se respecte toate normele legale de igienă și să se

dea haine pentru muncitorii cari lucrează cu păcură și aciduri etc.

Acest memoriu a fost trimis direcțiunii uzinelor, urmând ca apoi să se fixeze data începerii tratativelor în vederea încheierii contractului colectiv de muncă pe care Direcțiunea întreprinderilor l-au refuzat până acum.

Bursa

București, 30 (SIR). — Bursa a avut ieri tendință slabă. Valorile au înregistrat noi și importante scăderi. Volumul tranzacțiilor a fost însă destul de important.

Nici băncile și nici organizațiile de export n'au primit încă vreo instrucțiune în privința noului regim al devaloarelor. Pentru acest fapt, atât băncile cât și exportatorii se abțin de a încheia tranzacțiunile pentru viitor.

MAINE, DUMINECA, EXPIRĂ PRIMĂ DE EXPORT LA GRAU

București, 30 (SIR). — DUMINICA EXPIRĂ PRIMĂ DE EXPORT LA GRAU. EXPORTATORII DE CEREALE AU FOST INFORMAȚI CA NOUA PRIMĂ VA FI FIXATĂ ÎN CEA MAI APROPIATĂ ȘEDINȚĂ A DELEGAȚIEI ECONOMICE A GUVERNULUI.

PRIMELE DE ASIGURARE MARITIME IMPOTRIVA RISCURILOR DE RĂZBOIU AU SCAZUT

Newyork, 30 (Rador). — Societățile de asigurare maritime au scăzut dela 6 la 5 la sută primele de asigurare impotriva riscurilor de război pentru mărfurile transportate pe bordul vapoarelor beligerante, care navighează între Statele Unite și Anglia, inclusiv Irlanda, precum și Olanda și Norvegia,

STATELE UNITE nu-și asumă rolul de mediator în conflictul chino-japonez

Washington, 30 (Rador). — Ministrul de externe chinez a declarat unui ziarist american, că Statele Unite au primit să ia asupra lor rolul de mediator în războiul chino-japonez.

Agencia Havas anunță că această sugestie nu a găsit nici un ecou la Washington. Mai mulți înalți funcționari ai departamentului de stat au declarat că pentru că Statele Unite să poată lua în

considerare un asemenea rol, ele ar trebui să fie sesizate de amândoi beligeranții.

Tokio, 30 (Rador). — Purtătorul de cuvânt al ministerului de externe declară că svonorile unei meditații a Statelor Unite în conflictul chino-japonez constituie simple baloane de încercare.

3000 piloți pe lună poate da Anglia Peste 30 mii tineri așteaptă să fie înrolați în cadrele aviației

Londra, 30 (Rador). — Havas transmite: Intr'un oraș din partea de Sud a Angliei este instalată o școală de aviație, ai cărei elevi aparțin „rezervei voluntare a aviației militare britanice.” Tineri între 18 și 25 ani sunt aleși și antrenati după cele mai bune metode. Un ofițer superior englez a declarat că formarea piloților este tot atât de importantă ca și construirea avioanelor. Războiul va fi câștigat sau pierdut în aer. Părerea mea personală este că războiul

va fi câștigat de Anglia, deoarece astăzi 20.000 de tineri așteaptă să fie înrolați în aviație. Până acum nu am făcut decât la Dominioane, de unde vom putea avea câte 3000 piloți pe lună. În Dominionele așteaptă să fie înrolați în aviație peste 30.000 tineri.

Se știe că aviatorii din colonii sunt cei mai buni piloți din lume. Putem învinge la cadența de 3000 piloți lunar, până la sfârșitul oricărui război. Inamicul nostru poate face această mișcare.

Scurte telegrame externe

Panama, 30 (Rador). — Conferința panamericană s'a întrunit Vineri dimineața în ședință plenară secretă. Delegațiile Boliviei și Paraguayului în aplauzele asistenței, au făcut declarațiile de amicitie și bună vecinătate.

Londra, 30 (Rador). — Joi s'a ținut sub prezidenția Suveranului un consiliu de coroană la Buckingham Palace. S'au discutat chestiuni relative la situația internațională.

Lisabona, 30 (Rador). — Mai multe vase de comerț suedeze au descărcat și depozitat mărfurile în docurile portului, Lisabona, până ce navigația va deveni mai sigură spre porturile din nordul Europei.

Paris, 30 (Rador). — Agenția Stefan arată, că spre a scăpa de dispozițiile guvernamentale, partidul comunist a hotărât să se numească de acum înainte grupul parlamentar al partidului muncitoresc și țărănesc. Se afirmă totuși, că această manevră nu va putea împiedica pe deputații comunisti de a cădea sub prevederile decretului de dizolvare.

Londra, 30 (Rador). — Ministerul informațiilor anunță că un număr considerabil de prizonieri germani a sosit în tabăra de internare din nordul țării. Cu acest prilej s'au petrecut scene emoționante, când noii veniți au regăsit cunoștințe printre ceilalți prizonieri mai de mult internați. Printre ei se află un mare număr de membri ai echipajilor submarinelor germane, cari par a fi sălățoși, deși puțin cam zăpăciți.

Belgrad, 30 (Rador). — Alegerile pentru Senat au fost fixate pentru ziua de 12 Noembrie a. c. Pentru alegerile de la Camera, se va promulga în curând o nouă lege electorală bazată pe votul direct și secret.

Tokio, 30 (Rador). — Pachebotul „Eureas O. F. F. Russia”, de naționalitate canadiană, despre soarta căruia nu s'au mai știa nimic, a sosit Vineri dimineața la Yokahama, cu trei zile de întârziere.

New York, 30 (Rador). — Un sondaj al opiniei publice americane a arătat, că 83 la sută din persoanele întrebat, și-au exprimat părerea, că în cazul când Germania ar infrânge Franța și Anglia, ea ar ataca apoi Statele Unite.

Washington, 30 (Rador). — Crucea Roșie americană a trimis telegrafic Crucii Roșii din Geneva, suma de 25.000 dolari, destinată pentru ajutorarea refugiaților din România, Ungaria și Lituania.

Belgrad, 30 (Rador). — Membrii delegației germane în comitetul economic permanent germano-jugoslav, în frunte cu d. Walter Lanfried, secretar de stat la ministerul economiei naționale, au sosit azi la Belgrad și au fost primiți de d. Pitar Markovici, ministrul afacerilor străine.

Moscova, 30 (Rador). — Tass transmite: O radiogramă a căpitanului vasului sovietic „Pioner” arată că azi spre orele 2, la intrarea în golful Narva, valul a fost atacat de un submarin necunoscut și constrâns să eșueze pe niște anci submarine. S'a trimis o echipă de salvare la fața locului. Echipajul e în siguranță de orice pericol.

Semnarea tratatului de amicitie germano-sovietic

Noua frontieră ruso-germană în fostul stat polon a fost fixată

Prin noul tratat se creiază o bază sigură pentru o pace durabilă în Europa de răsărit

Acordul va fi ratificat încurând la Berlin

Moscova, 30. (Rador). Conversațiile între d. Ribbentrop ministrul de ex. al Germaniei și oamenii de stat sovietici, șeful guvernului și comisarul afacerilor șeful guvernului și comisarul afacerilor străine, d. Molotov și d. Stalin, au fost duse la bun sfârșit în cursul nopții.

Ca rezultat la negocierilor semnate s'a publicat următoarea declarație:

După ce guvernul german al Reichului și guvernul U. R. S. S. au soluționat definitiv chestiunile cari rezultă din dizolvarea statului polonez și au creat astfel prin aceasta o bază sigură pentru o pace durabilă în Europa de Răsărit, prin tratatul semnat astăzi, ele exprimă în deplin acord părerea că ar răspunde adevăratelor interese ale tuturor popoarelor să se pună capăt stării de război care există actualmente între Germania de o parte și Anglia și Franța de altă parte.

Cele două guverne își îndeapță deci eforturile comune, eventual în înțelegere cu alte puteri amice, spre a atinge acest țel cât mai curând posibil. Dacă totuși eforturile celor două guverne ar rămâne fără succes, ar fi astfel stabilit faptul că Anglia și Franța sunt răspunzătoare pentru continuarea războiului. În cazul acesta vor avea loc consultări comune între guvernele Germaniei și U. R. S. S. cu privire la măsurile necesare

Tratat germano-sovietic de frontieră și amicitie

Guvernul german și guvernul rus, după dizoluția statului polonez și până acum, consideră ca sarcina lor exclusivă de a restabili în aceste teritorii ordinea și de a asigura naționalităților care locuiesc acolo o existență pașnică și corespunzătoare particularităților etnice. În acest scop ele au căzut de acord în următoarele puncte:

Art. 1. Guvernul Reichului și guvernul URSS fixează drept frontieră a intereselor imperiale ale celor două țări în teritoriul statului polonez de până acum linia care este însemnată pe harta alăturată și care va fi definită mai aproape într'un protocol complimentar.

Art. 2. Cele două părți recunosc ca definitivă frontiera intereselor imperiale fixată în art. 1 și vor respinge orice ingerință a unor terțe puteri în această reglementare.

Art. 3. Noul statut politic în fostele teritorii poloneze, va fi stabilit, la Vest de linia fixată la art. 1, de către guvernul german, iar la Est de către guvernul sovietic.

Art. 4. Guvernul Reichului și guvernul sovietic consideră reglementarea de mai sus drept bază sigură pentru o dezvoltare tot mai mare a relațiilor amicale dintre popoarele lor.

Acest acord va fi ratificat, iar documentele ratificării vor fi schimbate la Berlin cât mai curând posibil. Acordul intră în vigoare din momentul semnării.

Anexă la tratatul germano-sovietic de frontieră și amicitie:

Definiția liniei de demarcație:

Linia de demarcație începe la sudul Lituaniei, continuă de aci în general în

direcția Vestică, la Nord de Augustovo până la granița Reichului german și urmează frontiera aceasta până la râul Pisia. De aci linia de demarcație urmează în direcția Sud-Estică, spre a atinge râul Bug la Nur.

Linia de demarcație urmează apoi râul Bug, până la Kristnopol. O ia apoi spre Vest și urmează la Nord de Rawa Ruska și Lubakzow, până la râul San. De aci linia de demarcație urmează cursul râului San, până la izvorul acestuia.

Scrisoarea dlui Molotov către d. von Ribbentrop

Președintele statului comisariilor poporului și comisarul afacerilor străine d. Molotov a adresat ministrului afacerilor străine al Germaniei următoarea scrisoare: Domnule ministru al Reichului. Cu referire la conversațiile noastre, am onoarea a vă confirma prin aceasta că guvernul URSS e dispus pe bază și în sensul acordului politic la care am ajuns să desvolăm prin toate mijloacele raporturile economice și schimbul de mărfuri dintre Germania și URSS. În acest scop, un program economic va fi elaborat de ambele părți, după care Uniunea Sovietelor va furniza în nituri industriale repartizate pe o durată mai lungă. Ambele părți vor elabora acest program economic în așa fel, încât schimbul de mărfuri germano-sovietic să atingă volumul cel mai înalt realizat în trecut. Cele două guverne vor da imediat dispozițiile necesare și vor îngriji ca negocierile să înceapă cât mai repede po-

sibil, spre a fi duse la bun sfârșit. Prin mișcarea domnule ministru al Reichului, reînnoita asigurare a respectuoasei mele considerații. (ss) Molotov.

Răspunsul dlui von Ribbentrop

Ministrul de externe al Reichului, d. Ribbentrop a adresat la mesajul șefului sovietic și ministrului de externe o scrisoare în care confirmă primirea scrisorii de mai sus.

Răspunsul ministrului german de externe repetă textul din scrisoarea dlui Molotov și încheie cu următoarele cuvinte: În numele și din ordinul guvernului Reichului mă declar de acord la această comunicare și vă aduc la cunoștință că la rândul său, guvernul Reichului va dispune cele necesare în acest sens.

INTREVEDEREA DINTRE D. VON RIBBENTROP ȘI AMBASADORUL ITALIEI LA MOSCOVA

Moscova, 30 (Rador). — D. Ribbentrop, ministru de externe al Reichului a primit Vineri dimineața la ora 10 pe d. Rosso, ambasadorul Italiei la Moscova.

Ministrul de externe al Germaniei a părăsit Moscova

Moscova, 30. (Rador). „D. N. B.” D. Ribbentrop, ministru de externe, urmând programul prevăzut, a părăsit Moscova Vineri la ora 12.30, ora rusă. D-sa s'a înapoiat la Berlin cu avionul.

O declarație a dlui N. Chamberlain:

Indiferent de acțiunea Rusiei, Anglia și Franța va continua războiul împotriva Germaniei

Londra, 30 (Rador). — Deși până Vineri la amiază nu se produsese nici o reacție oficială britanică față de tratatele semnate la Moscova, redactorul diplomatic al agenției Reuter comunică din cercuri bine informate:

1. D. Neville Chamberlain a precizat într'o declarație recentă, că acțiunea Rusiei nu va avea nici o influență asupra hotărârii Marelui Britanii și a Franței de a continua războiul până ce țelurile lor vor fi realizate.

2. Pe când pactul ruso-german propune consultări, împreună cu puterile amice, spre a se pune capăt stării de război dintre Anglia, Franța și Germania, acelaș pact respinge orice amestec în reglementarea făcută la Moscova în chestiunea poloneză.

3. Deși pactul ține în seamă eventualitatea continuării războiului, el nu prevede decât consultări între Germania și Rusia. Cu alte cuvinte, Germania s'ar avea să plătească prin noui concesii, eventualul ajutor militar al Rusiei.

4. Deși este neprecis la cine s'au gândit rușii și germanii prin expresiunea „puteri amice”, nu va fi ușor a solidi-

riza unele state neutrale cu inițiativa propusă, căci aceasta ar însemna că ele să-și ia răspunderea sau cel puțin să se declare de acord cu desmembrarea Poloniei.

Este inutil să adăugăm, încheie Reuter, că guvernul britanic se va consulta imediat cu guvernul francez asupra atitudinii pe care o vor observa față de acțiunea ruso-germană.

O escadrilă germană

de avioane a încercat să atace Scoția

Londra, 30 (Rador). — O ESCADRILĂ GERMANĂ DE AVIOANE DE BOMBARDAMENT A ÎNCERCAT JOI SĂ AJUNGĂ ÎN SCOTIA, DAR ÎNCERCAREA A DAT GREȘ.

MAI MULTE AVIOANE BRITANICE DE VÂNĂTOARE ȘI-AU LUAT SBORUL ÎN ÎNTÂMPINAREA CELOR GERMANE, PE CARE LE-AU OBLIGAT SĂ SE ÎNTOARCA.

SPORT

Matchuri grele pentru echipele noastre

In a patra zi a campionatului național, echipele noastre au o sarcină foarte dificilă, și va trebui să aibe o grijă deosebită ca să fie feriți de vre-o surpriză neplăcută.

Deocamdată echipele noastre au o situație foarte onorabilă în clasament, cu excepția Amefei, care nu poate evada din seria albilor negre.

In actuala situație a campionatului național, și ținând seama de forma oscilatorie a echipelor, o schimbare radicală a clasamentului este foarte verosimilă. Sperăm că va fi în favorul echipelor din aceasta regiune, fără însă să depășească cadrele sportivității.

Unirea Tricolor — Ripensia

Timișorenii fac a doua deplasare, de data aceasta la București, unde, la Obor, vor întâlni Unirea-Tricolor.

Acest match pare, în câmbu roș-galbenilor, foarte greu și va săi pe Ripensia să se întrebuinteze serios spre a putea acapara victoria atât de dorită.

In actuala formație, Ripensiei nu-i convine de loc stilul pe care-l practică oborenii. Pășele lungi, elanul și atacul la om, cari formează elementele de bază ale stilului oborenilor displace Ripensiei, care are acum elemente cu fizic gingaș, crescuți în școala subtilității.

Jocului agresiv-deseori chiar dur — nu i se poate replica decât prin calm și tactică. Va reuși Ripensia? E greu de precizat, căci Unirea-Tricolor nu vrea să piardă al doilea joc pe teren propriu.

In orice caz, nu-l învidiem pe d. Vartolomeu, arbitrul partidei.

Victoria — Camt

Iată un match care opune doi învingători, dintre cari Victoria un învingător glorios, care a invins campiona națională după această nu a cunoscut, mai bine de un an, amarul înfrângerii.

După o criză accentuată, și prea bine cunoscută di întreaga opinie sportivă românească, clujenii au lichidat trecutul printr-o victorie senzațională, care îndreptățește la o remediere generală și mai ales în performanțele de pe teren.

Astfel timișorenii au legitime îngrijorări în ceea ce privește rezultatul matchului dela Cluj, mai ales că la ultimul lor match, deși au câștigat concident, echipa nu a putut satisface. In aceasta săptămână au avut loc mai multe ședințe de antrenament, la cari s'a insistat foarte mult asupra problemelor de ordin tactic, cu privire specială asupra colaborării între compartimente și chiar între jucătorii din aceeași linie.

Optimismul timișorenilor este nemărginit, și cred că călătoriile cari fac în echipă desigur că vor inclina în favorul lor balanța matchului dela Cluj.

U. D. R. — Sportul Studentesc

Echipa Uzinelor dela Reșița este pe cel mai bun drum de a deveni o echipă de elită a fotbalului românesc.

Seriozitatea, spiritul de sacrificiu și dragostea nemărginită față de club a prilejuit și până acum reșitenilor să devină o echipă „care contează” dar U. D. R. râvnește la mai mult: vrea sa aibe un pedestal solid in sportul românesc. Pentru aceasta U. D. R. face sacrificii in toate domeniile sporturilor, dela atletism și până la sky.

Performanțele dela football sunt însoțite de rezultate în masse, in alte sporturi. Lotul echipei României care participă la Balcaniada Atletică, la Atena, cuprinde și numele atleților U. D. R.

Nu este o întâmplare sau o simplă coincidență! Este rezultatul unei activități vaste, care impune admirație și respect.

Circumspecțiunea conducătorilor este reprezentată și de jucători, cari știu prea bine că felul în care reprezintă sportul grupării lor, voința elanul și dărzenia, este

caracteristica elementului constructiv care vrea să câștige teren și, nu in ultimul rând, vrea și poate să dea exemplu multor grupări.

Matchul cu Sportul Studentesc, care va avea loc la Reșița, va fi foarte aprig, căci ambele echipe joacă cu multă însuflețire și elan. Dar credem, că victoria nu poate scăpa gazdelor, căci U. D. R. are mai multe calități tehnice cari vor învinge rezistența admirabilă pe care Sportul Studentesc o poate opune prin excelența-i apărare.

In Divizia B.

Matchul zilei se dispută la Lugoj, și iupta se dă pentru șefia mai consolidată a seriei.

Pe deoparte Vulturii cu entuziasm și pătrundere, iar pe cealaltă Electrica cu un calm sobru și o robustețe categorică.

Dacă Electrica se va putea dispensa de comportarea ei fiegmatică, matchul va fi interesant și frumos. In orice caz a face un pronostic este cu totul inutil căci ambele echipe au dorul să scumbe orice calcul făcut înainte.

Gloria va putea câștiga ambele puncte dela CFR. Simeria, căci, pe lângă avantajul terenului, este o echipă de concepții mai mari.

Tot așa și Chinezul va învinge pe teren propriu, căci Jiul nu-i poate opune suficientă rezistență, cu toate că echipa oaspe este mai agresivă și posedă un elan mai mare, care poate incurca socotelile.

Caleidoscop sportiv

La adunarea generală a districtului de arbitri au fost aleși ca membri dd. Gabriel și Daju, iar ca supleanți dd. Cărăneanu Mihai și Tepeșeanu Ioan.

Dl. dr. Diem regisorul principal al Olimpiadei dela Berlin, care este incredințat și cu organizarea Olimpiadei de iarnă dela Garmisch Partenkirchen a declarat că a doua ediție a jocurilor de iarnă vor avea loc, dacă nu la Garmisch Partenkirchen, atunci în altă parte. Dar reprezentanții Germaniei vor participa cu siguranță.

Erling Kaas, elevul lui Hoff, a ameliorat recordul european la săritura cu prăjina la 427 cm. (Vechiul record a fost deținut de Hoff cu 420 cm. din anul 1925.)

Motociclistul german Henne Ernst, își serbează jubileul de zece ani de curse. In acest timp el a stabilit 76 recorduri mondiale. Actualmente îi aparține recordul de viteză cu 279.5 Km.

Federația Italiană de box a decis ca să dispute în sezonul de iarnă patru matchuri internaționale și anume cu Germania, Ungaria, Elveția și Irlanda.

Duminecă vor avea loc matchuri de football între reprezentativele A. și B. ale Budapestei și Vienei, echipele A se vor întâlni la Viena, iar cele B la Budapesta.

Duminecă se va alerga pentru a 15-a oară maratonul internațional dela Kosice, azi Kassa.

Seshalke 04 sărbătorește pe d-na Thiemeyer care după ce a fost una dintre fondatoarea grupării, activează de 35 ani în comitetul campioanei germane

Consiliul comunal dela Eudapesta a alocat un fond de 3 milioane pengő (aproape 100 milioane Lei) pentru construcția unui palat al sporturilor.

In cadrele cupei de Nord, Suedia a invins Norvegia cu 3:2 (1:1) la Oslo, iar Danemarca pe Finlanda cu 8:1 la Kopenhaga.

Trupele germane au intrat în Varșovia

Ultima rezistență a Poloniei a încetat cu predarea garnizoanei Modlinului

Berlin, 30 (Rador). — D. N. B. comunică: „Deutscher Dienst” anunță: Vineri trupele germane au intrat în capitala Poloniei nimicite.

Două zile întregi au fost necesare a se ajunge la o înțelegere asupra detaliilor predării.

Din partea polonă, toate unitățile de trupă, adică aproximativ încă 12.000 oameni, au trebuit încă să fie puși în cunoștință, cu această știre.

Ei primesc ordine asupra locului unde vor trebui să runce armele.

Vor trebui să se constituie comanda-mente de predare care vor trebui să fie aduse comandamentelor germane. Apoi vor trebui să fie asigurate în mod special diferite puncte ale orașului, spre a evita dela început sabotajul. Trebuie să se ocupe un oraș cu mai bine de un milion de locuitori, care a înarmat pe toți civilii pentru apărare. Trebuia să se dezarmeze populația.

Deasemenea, trebuie să se aibă grijă de aprovizionarea orașului, să se dea îngrijiri răniților, ect.

La Modlin, problemele sunt de ordin pur militar. Garnizoana este mare și s'a apărat până la predarea Varșoviei. La Modlin încetează de a exista ultima rezistență a Poloniei.

Cu privire la ultimele lupte de ieri, de Marți spre Miercuri, soldații germani au trebuit să înainteze metru cu metru în înversumate lupte de stradă.

S'a tras din toate părțile și depe aer perisuri și din piniți.

Infanteria a fost strălucit ajutată de artilerie și de avioane.

Miercuri la amiază s'a anunțat trupelor că, comandantul a semnat predarea fără condiție a orașului. Focul a încetat imediat.

Locuitorii Varșoviei confirmă că s'a fi predat de mult dacă conducătorii militari n'ar fi predicat lupta până la extrem.

Li s'a declarat totdeauna că rușii s'a sdrobească pe germani și că Beck te la Londra, pentru a cere ajutor glez.

CRONICA ARADULUI

EXAMENUL DE BACALAUREAT DELA ARAD S'A TERMINAT

Arad, 30. — Comisia de bacalaureat din localitate și-a terminat lucrările Joi după masă, dând și rezultatul final al examenului. Dintre 83 candidați înscriși și prezenți la această comisiune au reușit 56 au fost respinși la probele scrise 8 înși, iar la oral 17. In total au fost respinși: 25 și au reușit 56 de candidați, ai căror nume l-am publicat în ziarul nostru.

NOUI PREȚURI MAXIMALE LA ARAD

Arad, 30. — Comisiunea însărcinată cu reglementarea prețurilor pe piața locală s'a întrunit și a fixat noile prețuri la diferitele alimente, dând în privința aceasta și un comunicat prin care arată sumele ce trebuiesc plătite pentru fiecare aliment. Impotriva celor ce se vor opune acestor măsuri se vor aplica drastice sancțiuni.

DELA CHESTURA POLIȚIEI DIN ARAD

Locuitorul Argeleanu Ilie, din strada C. Leucufia 20, a reclamat poliției că autori necunoscuți s'au introdus în locuința sa într-una din nopțile din această săptămână, de unde au fost dintr'un antru au fost furate haine și albituri în valoare de peste 4000 lei.

— Lövinger Adalbert, din str. Coșbuc 15 a reclamat poliției că autori necunoscuți i-au furat drapelul național dela poarta casei, unde fusese arborat.

— Femeea Sunea I. dela Clubul Funcționarilor a căzut pradă unor hoți necunoscuți, care i-au furat un portofoliu în care se găsea suma de bani de 500 lei.

— Văduva lui Fierar David a reclamat aceleiași chesturi pe autori necunoscuți, care i-au furat dintr'o poșetă două perechi de ochelari pe când se afla la cinematograful „Central” unde audia cursurile de apărare pasivă și antiaeriană, cauzându-i astfel o pagubă de 1100 lei.

Poliția a deschis o anchetă în toate cazurile de față.

BANI PENTRU INZESTRAREA ARMATEI

Comerciantul român, Aurel Cirici, din localitate a pus la dispoziția Ministerului apărării naționale suma de 10 mii lei pentru inzestrarea armatei.

MASURI DE APARARE PASIVĂ LA ARAD

Din partea autorităților competente s'a dispus în cadrul măsurilor ce trebuiesc luate pentru buna funcționare a exercițiilor de apărare pasivă, ca începând cu săptămâna aceasta și până la data de 25 Octombrie toate becurile electrice, precum și alte aparate de iluminat să fie camuflate cu hârtie albăstră, spre a da posibilitatea organelor de control să poată face verificările care au nevoie. Măsura de față privește atât localurile publice, cât și gospodăriile particulare.

ȘI-A PUS CAPAT ZILELOR STRANGULANDU-SE

Din partea postului de jandarmi de comuna Mogos, județul Arad se anunță parchetul de Arad că acolo săteanul P. Mogos, în etate de 30 ani și-a pus capăt zilelor spânzurându-se, în curtea casei sale. Parchetul nebuându-l că ar fi vorba de crimă a eliberat cuvenitul bilet pe care se ordonă înmormântarea nefericitului om.

CULESUL VIILOR INCEPE LA 5 OCTOMVRIE IN PODGORIA ARADANA

Culesul viilor în podgoria aradană începe în ziua de 5 Octombrie, după cum ne anunță autoritățile îndreptățite în ziua arătată mai sus vor începe culesul proprietarii de vii mai mici iar la 1 Octombrie cei ce posedă întinderi mai vaste de vii.

Mica publicitate

Primește corectarea copurilor începând de la cl. I primară până la cl. III secundară (pian și franceză deasemenea). Redingera Vera, Timișoara II, Str. Trei Augusti II. 5.

Domnișoară, pricepută și cu multă practică caută angajament de caserită, ori unde Cunoaște la perfecție trei limbi. Prețuri modeste. Adresa la ziar

Administrația ziarului „Daca” angajează imediat vânzători și distribuitori de ziar bine retribuți. A se adresa de urgență la administrația ziarului.

INFORMATIUNI

Comunicate de pe front

Calendar

SAMBATA, 30 SEPTEMBRIE

Ortodox: Sf. Păr. Grigore Episcopul Armeiilor Mari.
Catolic: Sfântul Ieronim.

Farmacii de serviciu: Circ. I.: Carol Jahn, Piața Libertății; circ. II.: Șarpe, Piața Traian 7; circ. III.: Merkle, Str. Mihail Costin 1, colț Bul. Carol; circ. IV.: Brum, Str. Văcărescu 33.

Servicii permanente: Mehala: Chioreanu; Fratelia: Panajoth.

PROGRAMUL CINEMATOGRAFELOR:

Capitol: „Aventuriera” cu Jean Murat și Edwige Feuillère.

Sala: „Cazacii”, cu Vera Korene și Charles Vanel.

Corso (fost Rivoli): „Extrase”, cu Hedy Lamarr.

Apollo: „Oameni noi”, cu Harry Baur și Signoret.

Istoriicul zilei

— La 1 Octombrie 1479 a murit Petru, cel cel treilea copil a lui Ștefan cel mare și al ducelui din Kiev.

— La 1 Octombrie 1716 armatele comandate de Eugen de Savoia au întreprins un atac asupra armatelor turcești ce se aflau în Timișoara impresurate. E de amintit că atacul se termină cu retragerea turcilor în interiorul cetății, iar câteva zile mai târziu se capitulau lor.

— În 1 Octombrie 1841 s'a născut fostul Rege Nicolae I al Montenegrului.

— Pentru ziua de 1 Octombrie 1849 a fost decretat să se deschidă la Blaj pentru români din Ardeal, o facultate juridică națională, dar stăpânirea nu a aprobat aceasta.

— În 1 Octombrie 1852 Francisc Iosif I, regele din nou prin Imperiul său, vizitând Cnafla, Slovenia și Flume, după ce în prima călătorie vizitase Ardealul.

— În 1 Octombrie 1932, a murit generalul C. Coandă, fost aghiotant Regal și membru în misiunea care a însoțit pe M. S. Regele Carol II, în timpul ocolului pământului, pe care era încă numai Moștenitorul Tronului.
P. C. MILOȘ

— INSPECTII. Dd. Insp. general Gh. Botez și Insp. Traian Haneș dela Inspectoratul General al Muncii, au plecat ieri la Uzinele Ferdinand din Județul Severin spre a face unele inspectii, în special în ce privește revendicările muncitorilor.

— Vizita de prezentare la rezidență. D. Ștefan Deleanu, noul prim-președinte al tribunalului Timiș-Torontal, a fost vizitat la amiază la rezidență, în vizită de prezentare. D-sa a fost primit de Excelența Sa d. Rezident Regal dr. Alexandru Mart și de d. secretar general dr. Ch. Ciupe.

— NUMIRI LA PRIMĂRIA MUNICIPIULUI D. Ion Floca și d-șoara Ana Ionescu au fost numiți, pe ziua de 1 Octombrie, în funcția de dactilografi cu salariu de impiegati staglari la municipiul Timișoara. Pe aceeași dată au fost numite surori de ocrotire la serviciul ocrotirii sociale al municipiului doamna R. Topan și Victoria Mușan.

— La primăria municipiului Timișoara funcționează o comisie care judecă petițiile introduse de contribuabili, conținând impunerilor efectuate de primărie. Întru diversele taxe și impozite comunale. Comisia pentru judecarea apelurilor pentru cartierul Iosefin, este compusă din d-nii: judecător Staminiș, președinte, secretar Iosif Bagiu, controlor financiar, Marin Bora și dr. Gh. Ciornă, membrii, iar apărătorul fiscalului Timotei Munteanu.

— Conservatorul de muzică al municipiului Timișoara anunță că și-a încetat cursurile la toate secțiile. Fiind încă locuri vacante la toate instrumentele, înscrierile se pot face zilnic, la secretariat, între orele 10—12 a. m. și s. p. m.

— **HOȚI DE TARGURI PRINȘI.** În cursul razei pe care au făcut-o în târgul de ieri, organele biroului judiciar al poliției au arestat 20 bărbați și femei, cunoscuți pungășii de târguri. Ei au fost triați și cei cari n'au domiciliul în Timișoara au fost trimși la urmă.

— **Moartă în stradă.** Eri dimineață între orele 10—11 a fost găsită moartă în strada Mihail Gaspar, o bătrână între 60—70 ani, a cărei identitate n'a putut fi încă stabilită. Se crede că la a murit în urma unui atac de cord. Când a sosit Salvarea, era de prisos orice ajutor.

— **PENTRU VANATORI.** Se aduce la cunoștință Societăților de Vânătoare, precum și vânătorilor din Timișoara că vânătoarea fazanilor fără autorizațiunea direcțiunii de vânătoare este interzisă.

— **PUNEREA IN RETRAGERE A D-LUI COL. AMOS POP.** Primăria municipiului Timișoara a amânat până la 15 Decembrie punerea în retragere a d-lui col. I. r. Amos Pop, directorul cinematografulor comunale. În legătură cu ocuparea acestui post, confratele nostru de limbă germană „Temesvarer Zeitung”, a publicat Joi seara lista unor prețioși concurenți la acest post. Conducerea primăriei ne rog să arătăm că la serviciul administrativ n'au intrat cererile publicate în amintitul ziar german.

— 43 de candidați la școala de notari. Pentru școala de notari, care va funcționa pe lângă ținutul Timiș, și-au înaintat actele, până acuma, 43 de candidați.

— **CUMPARARI DE GRAUNTE ȘI FURAJE.** Toți aceia cari posed de vânzare grăunțe de tot felul și furaje — în cantități mari — să se prezinte la Subinspectoratul Premilitar din Str. Mercey No. 6 cu oferte în regulă, în fie care zi la orele 10 a. m.

— **DELA BREASLA LUCRATORILOR METALURGIȘTI** aflăm că Soc. UDR, a început să plătească salariile angajaților aflați la concentrare, așa cum prevede legea.

— **Dela breasla maștrilor constructori.** Membrii breslei patronilor constructori, cari se ocupă cu lucrări de drumuri, sunt rugați a trece pe la sediul breslei pentru a lua cunoștință de publicatiunea de licitație a ținutului Timiș pentru facerea drumului Caransebeș-Borlova în valoare de 800.000 lei.

— **UN CAL RANIT INTR'UN ACCIDENT.** Eri la orele 10.45, tramvalul Nr. 35, de pe linia I a lovit calul lui Klein Cristian, cauzându-i lezuni ușoare.

— **Vagabond căzut în stradă.** Eri noapte, la orele 23.30, vagabondul Lucian Ioan, din str. Anton Pan Nr. 9 a fost găsit în nesimțire pe stradă. Cu Salvarea a fost transportat la spitalul de Stat.

— **Starea civilă. Născuți:** Cornelia Dumbravă, Eva Terch și Maria Szabo. **Morți:** Terezia Schmidt 70 ani și Ecaterina Katochwill de 51 ani.

14 HIDROAVIOANE germane au atacat flota engleză

Berlin, 30 (Rador). — Ștefan anunță, că atacurile executate cu un succes eclatant de către aviația germană contra flotei engleze au fost date de către avioane de bombardament ultra rapide, contra cărora focul antiaerian al vaselor s'a dovedit ineficace.

Este vorba de o primă încercare a atacului metodic și rațional, dealăntur contra marilor vase de război.

Contrariu afirmațiilor d-lui Chur-

Berlin, 30 (Rador). — Agenția D. N. B. transmite următorul comunicat al mareșului cartier general al armatei germane:

Continuând mișcările la Est de linia de demarcație, trupele germane au prestat trupele sovietice localitatea Przemysl, în ziua de 28 Septembrie.

Plecarea trupelor din Varșovia va începe Vineri seara și va dura probabil două sau trei zile, așa încât intrarea trupelor germane în Varșovia nu poate fi prevăzută decât pentru data de 2 Octombrie.

S'a încercat aplicarea măsurilor pentru aprovizionarea și ajutorarea populației civile din Varșovia.

Fortăreața Modlin a căzut fără condiții cu 1200 ofițeri, 30.000 soldați și peste 4000 răniți.

Pe frontul de Vest, activitatea obișnuită a forțelor terestre.

Intr'o luptă aeriană, un avion francez a fost doborât în apropiere de Wissemburg, iar un avion britanic a fost doborât la Osnabrueck.

Submarinele germane și-au pierdut eficacitatea

Părerile unui ziar din Madrid

MADRID, 30 (Rador). — RĂZBOIUL SUBMARIN GERMAN ȘI-A PIERDUT EFICACITATEA DIN PRIMELE ZILE ALE CONFLICTULUI, SCRIE „ALCAZAR” ORGANIZAREA CONVOIURILOR, ÎNTEȚIREA ACTIVITĂȚII VASELOR DE PATRULARE ȘI INTRAREA ÎN ACȚIUNE A AVIAȚIEI, MAREA DUȘMANĂ A SUBMARINELOR PRECUM ȘI ÎNARMAREA VAPOARELOR COMERCIALE SUNT ATÂT DE JENANTE PENTRU ACTIVITATEA SUBMARINELOR GERMANE, ÎNCÂT ÎN ULTIMELE ZILE ACESTE ABEA AU PUTUT REUȘI SĂ DISTRUGĂ CÂTEVA RARE VAPOARE COMERCIALE FRANCEZE ȘI ENGLEZE.

Războiul pe mare va intra într'o nouă fază

Submarinele germane se află acum la limita posibilităților lor de croazieră

Paris, 30 (Rador). — Operațiile navale au ajuns la o răscruce și războiul pe mare va intra într'o nouă fază. Sfârșitul celei de a treia săptămână de război coincide cu două fapte de deosebită însemnătate navală:

Submarinele germane aflate în larg dela începutul ostilităților se află acum la limita posibilităților lor de croazieră, iar organizarea pazei bastimentelor comerciale franceze și engleze este ca și încheiată.

Submarinele germane trebuie să se înapoieze la bazele lor pentru revizuirea aparatelor foarte delicate a căror desăvârșită funcționare este o chestiune de viață sau de moarte pentru echipajii.

Singură amiralitatea germană va putea cunoaște soarta submarinelor, victime ale abordajilor, plaselor, minelor, accidentelor și atacurilor inamice.

După informațiile amiralității franceze, dintre submarinele germane care

Paris, 30 (Rador). — Corespondentul agenției Ștefan transmite: Vineri dimineața la orele 11.20, sirenele au dat alarma contra avioanelor. Alarma a durat până la orele 11.55. Nici un aparat inamic n'a sosit deasupra capitalei și nu s'a auzit nici un bombardament al artileriei antiaeriene.

Paris, 30 (Rador). — Alarma aeriană de Vineri dimineața, a fost provocată de un avion german de recunoaștere care sbura la foarte mare înălțime.

Paris, 30 (Rador). — Comunicatul oficial francez din seara de 28 Septembrie:

Trupele din regiunea imediat la Est de Moselle au dat un atac local, care s'a desfășurat favorabil. Am făcut prizonieri.

Paris, 30 (Rador). — Iată comunicatul francez din dimineața zilei de Vineri 29 Septembrie:

Noaptea calmă în ansamblu. Activitatea elementelor noastre de contact, în deosebi la Vest de Saarbrücken.

au eșit în larg înainte de a începe ostilitățile nu se vor mai înapoia decât jumătate. Măsurile luate până acum de Franța și Anglia sunt atât de eficiente încât noul val de submarine care va fi trimis în larg va găsi fie regiuni fără navigație, fie vapoare atât de bine pazite, încât atacul împotriva lor va însemna o adevărată sinucidere.

Se crede deci, că amiralitatea germană va modifica tactica sa și activitatea submarinelor va scădea. Germanii vor încerca să înlocuiască acțiunea submarină cu o acțiune aeriană.

Atacul unei părți din flota cuirasată britanică poate fi considerat ca o repetiție generală a tacticii noi.

Rezultatele primului atac ar putea de altfel să descurajeze dinaintea comandamentului german, căci nici o pagubă n'a fost pricinuită unităților engleze, iar două aparate germane au fost scoase din luptă.

Rezultatele din ziua 6-a, a examenului de Bacalaureat

Vineri 29 Septembrie a. c. au fost examinați în continuare candidații dela Liceul Piarist, dintre cari au reușit următorii:

Oprea Vasile, Popovici Ioan, Schulz Iosif, Pop Alexandru și Prusana Alexandru.

Dela liceul german „Banatja”, au trecut: Albert Matet, Frei Andrei, Friesenhafen Emil, Ludwig Oskar, Metzger Iacob, Miska Ștefan, Petri Iosif.

ULTIMA ORĂ

Declarațiile noului Prim-ministru

In politica internă: „Nu s'a schimbat nimic in România”

In politica externă: „Vom pași și de aici înainte pe calea celei mai stricte neutralități”

București, 30. (SIR.) — Solicitat fiind de către reprezentanții presei, d. Constantin Argetoianu, președintele consiliului de miniștri, a binevoit să răspundă la întrebările care i-ar fost puse.

Puteti să ne precizați domnule președinte, care este îndrumarea noului guvern?

— Noul guvern? Nu poate fi vorba de un guvern nou. Dacă pot parafraza o bucată istorică, dați-mi voie să declar, că nu s'a schimbat nimic în România și că a intrat numai un servitor mai mult în echipa strâns unită în jurul Regelui și în serviciul țării. Caracteristica esențială a regimului creat prin constituția din Martie 1938, regim întemeiat pe autoritatea Coroanei și sprijinit pe Frontul Renașterii Naționale, front care oglindește întreaga noastră opinie publică, este continuitatea. Guvernul de azi continuă opera guvernului de ieri, după cum guvernul de mâine va continua opera guvernului de azi.

Cea mai bună dovadă a acestei continuități o dă însăși alcătuirea ministerului care a deținut această jurământ sub prezidenția mea. În ce privește problema internă, aceiași echipe care a muncit din greu până acum, va continua să lucreze mai departe cu aceeași râvnă și să desăvârșască programul început.

În ce privește politica externă, prezența mai departe a dlui Gafencu la ministerele afacerilor străine este o singură cheazășie.

Vom pași și de aci înainte pe calea celei mai stricte neutralități.

Cine vrea pace în afară, trebuie să o asigure și înăuntrul.

Tradițiile pe care le reprezintă și trecutul meu, trebuie să dea tuturor cetățenilor încrederea că atât timp cât voi fi în fruntea guvernului, nici cel mai mică abatere dela ordine, liniștea și disciplina indispensabilă în vremuri atât de grele ca cele prin care trecem, nu va fi tolerată. Până și simținta neînțelegerilor și incompătibilităților ce ar interzice să trăim în minte pomului nostru, atât de bun și tolerant, trebuie stărnită.

— Ne vom adresa tuturor românilor, vom cere fiecăruia mic și mare să se strângă într'un suflet și o voință în jurul Regelui nostru, căci numai prin unirea tuturor vom putea face față greutăților care ne pândesc.

Toți românii trebuie să lase aceste clipe la o parte orice patimă personală, sau ideologică, să se desfacă din orice legături inutile moștenite din trecut și să puie umăr la umăr în jurul Coroanei și al steagului țării. Minoritățile noastre etnice pentru care vom un tratament drept și egal, pentru toate un tratament care să respecte legitimitățile lor aspirațiuni în evoluția satului nostru unitar, ne au dat în ceasurile dureroase prin care am trecut dovada neclintitului lor devotament către Tron și Țară. Pentru această strălucită dovadă de solidaritate, le suntem adânc recunoscători. Suntem cu toții conștienți de nevoile și de greutățile pe care le întâmpinăm în aceste timpuri de criză și de mobilizare a tuturor puterilor noastre, păturile muncitoare dela țară și dela orașe, vom face tot ce ne va sta în putință

pentru a veni în ajutorul lor și a le ușura sarcinile. Dați-mi voie să închei cu nădejdea, că apele pe care-l vom adresa cât de curând țării, va fi auzit și că toate bunăvoințele vor veni să se închege în Frontul Renașterii Naționale, pentru îndrumarea și dezvoltarea că-

ruia un departament special a fost creat. Dați-mi voie să mă opresc aci. Vom spune tot ce avem de spus în manifestul adresat țării și pe care-l pregătim. Deocamdată, vă rog să credeți că stăm de veghe și că suntem pătrunși de toată răspunderea noastră.

Instalarea dlui ministru Al. Radian

Secretar de stat al Propagandei Naționale

D. E. Titeanu:

„Într'un an, presa din nouile provincii a reînviat tradiția de cultură care făcea gloria scrisurii românești: „Tribuna” la Cluj, „Dacia” la Timișoara și „Suceava” la Cernăuți, au venit să ridice pavilionul afirmării românești pe culmi de spiritualitate”.

D. Al. Radian:

„Chemarea României la viața națională se datorește în mare parte stăruințelor condeului, în vremurile de azi, la răscruce în istoria lumii, a convingerea că diriguitorii opiniei publice, vor fi purtătorii de făclii, ca să lumineze drumul creat de M. S. Regele Carol al II-lea”.

București, 30. (SIR.) — Cu prilejul instalării dlui Al. Radian, fostul subsecretar de Stat al propagandei, d. E. Titeanu luând cuvântul a spus între altele:

Acest departament de inițiativă regală a venit să repare o carență de douăzeci de ani, să dea țării noastre posibilitatea unei permanente prezențe morale peste hotare, iar în interior — sub semnul Renașterii Naționale — să edifice, să îndrumeze și să călăuzească opinia publică pentru vremurile de grea încercare pe care țara și Neamul sunt chemate să le trăiască. S'a făcut la acest departament mult, dar rămâne desigur și mai mult încă de făcut. Într'un an, presa din nouile provincii a reînviat tradiția de cultură, care făcea gloria scrisurii românești: „Tribuna” la Cluj, „Suceava” la Cernăuți, și „Dacia” la Timișoara, au venit să ridice pavilionul afirmării românești și culmi de spiritualitate. Postul de Radio Basarabia, din Chișinău, este la dispoziția Dv., peste 48 ore, pentru a duce pe svon de unde cuvântul său, gândurile românești până la limanul Nistrului. Un credit de 50 milioane va permite instalarea postului de unde scurte, la dispoziția, afirmării noastre mondiale și apărării naționale.

Cinematograful popular cu caravanele sale moderne duce azi pe toate drumurile țării în taberele de concentrații și pe linia

frunțarilor imagina animată a României Caroline, țara de construcție și de inepuizabilă vitalitate. Un studio gata de inaugurat va permite înregistrarea perfectă a unui film românesc. Zeci de lucrări substanțiale, semnate de notorietăți române și străine, unele tipărite, altele în manuscrise formează stocul de argumentare a creațiilor noastre. Turismul s'a dezvoltat. Azi, am marea satisfacție de a ști că acest patrimoniul de realizări are o conducere asigurată de către un prieten vechi care a dovedit în toate domeniile unde a activat, o vie inteligență și oltenească dibăcie. Așa cum ați reușit aiurea, sunt convins că veți reuși pe deplin și aici.

Țin să afirm că în nicio țară, nici chiar în cele de război, presa n'a avut o mai lucidă înțelegere a interesului de stat. Aceasta spre onoarea ei. Nu pot trece sub tăcere spiritul de înțelegere al presei minoritare.

D. Titeanu mulțumește apoi colaboratorilor săi și urează spor la născă pentru țară și Rege, ministrului Radian.

RĂSPUNZUL D-LUI MINISTRU RADIAN

D. Radian luând cuvântul, spune:

— Chemat prin încrederea Majestății Sale, la conducerea acestui departament, sunt dator să-mi exprim întreaga mea grațitudine pentru cinstea ce a binevoit a mi se face, cinste ce va trebui să justific prin devotament și muncă în serviciul Tronului

D. Von Ribbentrop preconizează o influență exclusiv germano-sovietică în Europa orientală

Moscova, 30. (Rador). — D. Von Ribbentrop, ministrul de externe al Reichului, a decolat la ora 12.40, plecând la Berlin. Înainte de plecare a făcut presei următoarele declarații:

Din păcate șederea mea la Moscova a fost și de astădată prea scurtă. Dată viitoare sper să stau mai mult. Totuși ne-am folosit din plin de aceste două zile în cursul cărora am lămurit următoarele puncte:

1. Amicitia germano-sovietică este definitiv stabilită.
2. Cele două națiuni care privesc Europa orientală.
3. Cele două state doresc ca pacea să fie restabilită și că Anglia și Franța să renunțe la lupte nesăbuite și fără esere

pe care au pornit-o împotriva Germaniei.

4. Dacă totuși aștătorii la război vor continua să aibă cuvânt hotărâtor în acele țări, Germania și Uniunea Sovietică vor ști să-i pună la locul lor.

D. Von Ribbentrop a vorbit apoi despre marele proiect economic la care au convenit ieri cele două țări și ale căror consecințe vor fi spre folosul celor două țări. El a încheiat astfel: Negocierile au decurs într'o atmosferă deosebit de amicală și spirit foarte larg. Aș voi să reamintesc înainte de toate primirea foarte cordială pe care mi-a făcut guvernul sovietic, și în deosebi d-nii Stalin și Molotov.

Condiția de pace a Angliei: distrugerea hitlerismului

Londra, 30. (Rador). — Havas transmite: Cometând ultimele știri din Moscova, ziarele exprimă, în general, părerea că oricare ar fi ofertele de pace pe care le-ar putea face d. Hitler și consilierii săi, ele nu merită nici măcar să fie examinate. Numai distrugerea absolută a hitlerismului ar putea creea condiții de pace acceptabile pentru puterile Occidentale.

și Țării. Am credința că însărcinarea înimi va fi ușurată, în primul rând, prin sprijin pe care presa românească l-a dat totdeauna marilor imperative naționale.

Chemarea României la viața națională datorește în mare parte stăruințelor condeului. În vremurile de azi, la răscruce în istoria lumii, am hotărâta convingere că diriguitorii opiniei publice din țara noastră, vor fi purtătorii de făclii care să lumineze drumul creat de M. S. Regele Carol al II-lea.

Țara, și-a manifestat într'un consens unanim adeziunea față de noile așezăminte oglinzind fidelă a gândurilor simțămîntului public. Presa este chemată să întărească credințele, să stimuleze entuziasmele și să promoveze acțiunile bune și să vestească terile de la îndatorire. Pentru aceasta cere sinceritate și bună credință. Respectuoși față de libertatea de gândire, dar în țărâți, să apărăm ideea de stat împotriva atentatelor ce se pot săvârși în numele libertății de gânduri. Imprejurările excepționale ce trăim nu dau nimănui dreptul să derobeze dela obligațiunile solidarității naționale, chiar dacă talentul și prestigiul personal l'ar indemnă spre atitudini singulare. Imi fac deosebită plăcere de a saluta alături de reprezentanții presei române, pe reprezentanții presei străine, respectuoși față de opinia publică mondială, cărora nu am nimic ce să-i ascundem. Dornici de o cât mai intensă colaborare intelectuală cu altele înțelegetori al exigențelor profesionale venim în căutarea faptului nou, ne vom strădui să le creiem cadrul unei cât mai amicale colaborări. La obiectivitatea profesională vom ști că răspundem punând la dispoziția materialul informativ, care exclude orice echivoc și neînțelegere.

D. ministru cere apoi sprijinul funcționarilor departamentului său și credința deplină față de noua așezare de stat, terminând astfel.

Ca în noaptea Invierii, să luăm lumina din lumina înțelepciunii și dragoste de țară a marelui nostru Rege și înfrățiti în această credință, s'o purtăm ca izvor de lumină să risipească besna îndoielii și întuneririi și patimei, ca în strălucire de zori să vedem izbânda României Mari pe veșnic întărită în totalul ei istoric.

În numele personalului a vorbit d. general Ștefănescu Amza, președintele societății de radiodifuziune și Suchianu, care au asigurat tot concursul funcționarilor.